15.10.2020

Lausunto HE 146/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021:

Vankilavirkailijain Liitto on huolissaan ensi vuoden budjetista koskien Rikosseuraamuslaitosta. Budjetissa ehdotetaan vuoteen 2020 verrattuna 15 henkilötyövuoden vähentämistä. Olemme puhuneet syyttäjien sekä poliisien lisämäärärahasta, mutta miksi aina vankeinhoito unohdetaan sieltä. Mielestämme koko rikosketju pitää ottaa huomioon, myös ketjun loppupää siis rikosseuraamuslaitos. Meidän tehtävämme on kouluttaa, kuntouttaa sekä tehdä turvallista vankeinhoitoa yksiköissä, tällä hetkellä se ei onnistu näillä henkilöstömäärillä.

Budjetissa ennustetaan lisäksi vankimäärän nousua ensi vuodelle, vuorovaikutuksen lisäämistä vankien sekä henkilöstön kesken. Nämä lisäävät vielä entisestään palkata lisää henkilöstöä. Vuonna 2019 työaikapankista maksettiin lisätöitä noin 14 000 h ja ylitöitä lähes 190 000 h, luvut kertovat totuuden, kuinka alimiehityksellä yksiköt pyörivät. Henkilöstön lisäys pitää tulla kenttätyön eri tehtäviin, johtoportaaseen ja hallintoon on viime vuosina aivan liikaa panostettu sekä lisätty heitä. Yksintyöskentelyn riskit kasvavat jatkuvasti yksiköissä, kyse on työturvallisuudesta ja siihen on puututtava.

Pitää muistaa, tuottavuusohjelma vuosina 2006-2016 on vienyt vankeinhoidosta lähes 500 henkilötyövuotta pois, mistä kärsimme rajusti tällä hetkellä. Lisäksi CPT teki tarkastuskäynnin tänä vuonna rikosseuraamuslaitokseen, heidän huolensa oli myös henkilöstön liian vähäinen määrä yksiköissä. Turvatekniikan uudistamiseen on varattu budjetissa 3,2 miljoonaa euroa, mikä tulee tarpeeseen, sillä joidenkin yksiköiden turvatekniikka olisi vaatinut vuosia sitten uudistuksen.

Hämeenlinnan vankilaan rakennettiin uusi naisten vankila helpottamaan naisvankien asuttamista. Vankilasta voidaan aukaista vain viisi osastoa, sillä henkilökuntaa ei ole. Ensi vuoden tavoitteissa on myös koevapauden lisääminen. Koevapaus on selkeästi taloudellisempi kuin suljetussa vankilassa oleminen, mutta kysynkin pitääkö riskisijoituksia jatkaa koevapauteen sekä avolaitoksiin pelkästään talouteen vedoten. Kyseisessä toimintatavassa on suuret riskit. Loppuun vielä painotan, me tarvitsemme kenttätyöhön siis perustehtäviin selkeän henkilöstölisäyksen seuraaville vuosille. Haluamme myös, että uusi asiakastietojärjestelmä roti ei tule viemään enää yhtään henkilötyövuotta. Summa on kohonnut alkuperäisestä noin 13 miljoonasta eurosta lähes 40 miljoonaan euroon, jonkun pitäisi tästäkin ottaa vastuu.

Antti Santamäki

Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y

Puheenjohtaja / Pääluottamusmies